

ใบความรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 จริยธรรมและความปลอดภัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รหัส ง22102 รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี 2

เรื่อง ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี

คุณธรรมและจริยธรรมของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณธรรม แปลว่า “สภาพคุณงามความดี” ส่วนจริยธรรม แปลว่า “ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม” บางครั้งก็เรียกควบกันไปเป็นคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรมที่แท้จริงมีคุณค่าภายในตัวของมัน คือทำให้ผู้ครอบครองเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์คุณธรรมต้องตั้งอยู่บนความรู้ สังคมที่คนในสังคมไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะเป็นสังคมไร้ระเบียบ มีการเบียดเบียนละเมิดและขัดแย้งกัน ทำให้สังคมนั้นอยู่อย่างไม่สงบสุข ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- + **ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)** ความเป็นส่วนตัวโดยทั่วไปหมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น สิทธินี้ใช้ได้ครอบคลุมทั้งปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การต่างๆ
- + **ความถูกต้องของข้อมูล (Information Accuracy)** ในการใช้คอมพิวเตอร์ให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล ทั้งนี้ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล ประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ และผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบหากเกิดข้อผิดพลาด ซึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลควรจะต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรให้สิทธิแก่บุคคลในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของตนเองได้
- + **ความเป็นเจ้าของ (Information Property)** ความเป็นเจ้าของ หมายถึงกรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้ เช่น โทรศัพท์แบบพกพา นาฬิกา คอมพิวเตอร์ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่จับต้องไม่ได้ เช่น บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- + **การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)** การเข้าถึงข้อมูลเป็นสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลเนื่องจากในบางครั้งอาจจะถูกจำกัดสิทธิเพื่อรักษาความปลอดภัยของระบบ ปัจจุบันการเข้าใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ในองค์กรมักจะมีการกำหนดสิทธิตามระดับของผู้ใช้งาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกัน

การเข้าไปดำเนินการต่างๆ กับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเป็นการรักษาความลับของข้อมูล

จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน

- ❖ ไม่ใช่คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือละเมิดผู้อื่น
- ❖ ต้องไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
- ❖ ต้องไม่สอดแนมหรือแก้ไขเปิดดูในแฟ้มของผู้อื่น
- ❖ ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์เพื่อการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร
- ❖ ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
- ❖ ต้องไม่คัดลอกโปรแกรมผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
- ❖ ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
- ❖ ต้องไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ❖ ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมอันติดตตามมาจากการกระทำ
- ❖ ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาท

กฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. กฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Signatures) เพื่อรับรองการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เสมอด้วยการลงลายมือชื่อธรรมดา อันส่งผลต่อความเชื่อมั่นมากขึ้นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำธุรกิจผ่านเครือข่าย
2. กฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน (National Information Infrastructure Law) เพื่อก่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ นับเป็นกลไกสำคัญในการช่วยลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และเพื่อสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีศักยภาพในการปกครองตนเองพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชน และนำไปสู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้อย่างยั่งยืนต่อไป
3. กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection) เพื่อก่อให้เกิดการรับรองสิทธิและให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการรักษาคุณภาพระหว่างสิทธิขั้นพื้นฐานในความเป็นส่วนตัว เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร และความมั่นคงของรัฐ
4. กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (Computer Crime Law) เพื่อกำหนดมาตรการทางอาญาในการลงโทษผู้กระทำความผิดต่อระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองการอยู่ร่วมกันของสังคม ทำให้สังคมสามารถอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข
5. กฎหมายเกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Funds Transfer Law) เพื่อกำหนดกลไกสำคัญทางกฎหมายในการรองรับระบบการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นระบบการชำระเงินรูปแบบใหม่ในรูปของเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อระบบการทำธุรกรรมทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น